

Ministerie van Algemene Zaken
Aan de informateur,
de heer mr. I.W. Opstelten
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

datum	contactpersoon	uw kenmerk
11 augustus 2010	Francien van Bohemen	--
ons kenmerk	doorkiesnummer	
7410-00/10-00455/FvB/rd	070- 3090540	
onderwerp	e-mail	
uw aandacht voor de bibliotheek	bohemen@debibliotheken.nl	

Geachte informateur,

Namens heel veel mensen vragen wij uw aandacht voor de bibliotheek. Vier miljoen Nederlanders zijn actieve gebruikers van de openbare bibliotheek. De helft daarvan is onder de 18 jaar. Nog zeker twee miljoen Nederlanders zonder bibliotheekpas maken gebruik van de bibliotheek in hun stad of dorp. Die zes miljoen Nederlanders bezoeken de bibliotheek samen zo'n 100 miljoen keer per jaar. Naast de bezoeken aan de fysieke bibliotheek trekt de digitale bibliotheek ook steeds meer bezoekers. In 2008 waren er ca. 35 miljoen bezoeken aan de digitale bibliotheek. Eigenlijk maakt elke Nederlander tijdens zijn leven in mindere of meerdere mate in bepaalde perioden gebruik van de bibliotheek. Tijdens de schooltijd, bij studie, als jonge ouder, voor het plezier of als lezen door de leeftijd wat lastiger wordt.

Waarom is de bibliotheek zo'n enorme publieksvoorziening?

Die zes miljoen Nederlanders weten dat er wat te halen is in de bibliotheek. Dat is niet alleen voor de individuele bibliotheekgebruiker van belang maar dat is een maatschappelijk belang want de bibliotheek helpt mee de samenleving wijzer te maken.

Lezen en leesbevordering

Lezen en leesvaardigheden zijn meer dan ooit noodzakelijk om mee te kunnen doen in de samenleving. Het lezen van een verzekeringspolis, een arbeidscontract, een partijprogramma. Een huurcontract, hypotheekakte of informatie op internet vraagt leesvaardigheden die meer dan gemiddeld ontwikkeld zijn. Om goed te kunnen lezen moet je er vroeg mee beginnen en moet je het bijhouden. Lekker lui een boekje lezen is naast leuk ook heel nuttig. De bibliotheek heeft, als het om lezen gaat (bijna) alles in huis. Als je er wat meer moeite mee hebt door een lichamelijke of geestelijke tekortkoming, hebben bibliotheken extra mogelijkheden om die hobbels te overkomen. Aangepast lezen voor blinden en slechtzienden, makkelijk lezen voor dyslexie, inburgering en laaggeletterdheid. En bibliotheken helpen mee om leesachterstand te voorkomen. Jonge ouders worden door het programma Boekstart geïnformeerd over het belang van lezen, en taalontwikkeling van hun baby. Kortom lezen en leesbevordering zijn de kerntaken van bibliotheken.

Leren

Om mee te kunnen komen in onderwijs, werk én de samenleving is ontwikkeling en kennis

Grote Marktstraat 43
Den Haag

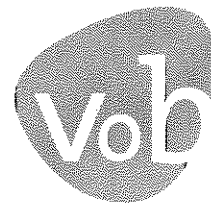
Postbus 16146
2500 BC Den Haag

T 070 309 05 00
F 070 309 05 99

info@debibliotheken.nl
www.debibibliotheken.nl

ABN AMRO 51.90.09.223
ING 149070

KvK Den Haag 40407381
BTW NL 28.78.136.B01

ons kenmerk
7410-00/10-00455/FvB/rd

blad
2/3

nodig. Ontwikkeling is een permanent proces. Voor de economie is leven lang leren een vereiste. Ons land heeft als kenniseconomie goed opgeleide en ontwikkelde werknemers nodig. Naast het onderwijs maken bibliotheken deel uit van de kennisinfrastructuur van ons land. De bibliotheek helpt mensen in oriëntatie, en door een veelzijdig aanbod datgene te ontwikkelen wat houvast biedt om mee te kunnen doen.

Informeren

Goed geïnformeerde burgers die zich in vrijheid en welvaart kunnen ontplooiën om deel te nemen aan de samenleving en ons democratische systeem, vragen goede openbare bibliotheken die als toegangspoort tot kennis, cultuur en informatie fungeren. Naast toegang tot kennis, cultuur en informatie is de bibliotheek centrum van mediawijsheid. Het helpt mensen hun informatievaardigheden en mediavaardigheden te verbeteren om zo deel te kunnen nemen aan een goed geïnformeerde, democratische samenleving.

Cultuur

Cultuur is het cement van de samenleving. Het zijn onze verhalen, onze geschiedenis, onze feesten, onze taal en onze manier van zaken doen. De bibliotheek is de bewaarplaats van onze cultuur én de ontmoetingsplaats met andere culturen door de informatie die er bijeengebracht is. Elke gemeenschap groot of klein heeft zo'n plaats nodig. Cultuur verbindt mensen en verdient daarom een laagdrempelige voorziening in elke gemeenschap. Door het netwerk van bibliotheken met haar ca. 1000 vestigingen is dat voor iedereen dichtbij.

Ontmoeting en debat

De bibliotheek als centrum voor ontmoeting: daar neemt de nieuwsgierige Nederlander - door gesproken woord, tentoonstellingen, lezingen, schrijversavonden, en discussie - deel aan het gesprek van de dag. De bibliotheek als huis van de stad voor leefbaarheid in wijken en op het platteland.

Wat is er nodig?

Deze enorme publieksvoorziening staat door de bezuinigingen onder druk. De openbare bibliotheken hebben te maken met drie overheidslagen. Door autonome bezuinigingen van de verschillende overheden komt niet alleen de lokale bibliotheek maar het gehele netwerk onder druk te staan. Wat vragen wij van het nieuwe kabinet?

Digitale Bibliotheek Nederland

Voor de versterking van het netwerk van de 1000 fysieke vestigingen, servicepunten, kulturhusen en bibliobussen in Nederland is er een sterke digitale bibliotheek nodig die de nieuwsgierige Nederlander 7 dagen per week, 24 uur per dag kan helpen aan goede informatie en goede digitale dienstverlening.

Deze digitale bibliotheek heeft structurele investeringen nodig om uit te groeien tot een dienstverlener op internet waar net als de bibliotheek in de fysieke wereld, mensen niet omheen kunnen. De rijksoverheid stopt daar nu extra geld in maar de digitale bibliotheek vraagt permanente innovatie en investeringen van zowel rijk, provincies en gemeenten. Het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken en Stichting Bibliotheek.nl hebben nu uitzicht op financiële steun voor de digitale bibliotheek tot 2013.

Voor centrale regie en ontwikkeling van de digitale bibliotheek en digitale infrastructuur is structureel 20 miljoen euro per jaar nodig.

ons kenmerk
7410-00/10-00455/FvB/rd
blad
3/3

Auteursrecht en e-boeken

De collectie van de digitale bibliotheek kent door de aard van het materiaal weinig grenzen. Eén digitaal boek kan door honderden leners tegelijk gelezen worden. Een digitale krant is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar. Ook als de bibliotheek om de hoek dicht is. Auteursrechten belemmeren op dit moment de doorontwikkeling en beschikbaarstelling van de digitale bibliotheek. Bibliotheken moeten nu met elke aanbieder onderhandelen over de voorwaarden waaronder het aangeschafte digitale materiaal ter beschikking kan worden gesteld aan het publiek. Net als voor uitleen van informatie op papier zijn er standaarden en afspraken nodig. Bibliotheken willen graag een billijke vergoeding betalen voor digitale informatie als ze het dan ook optimaal ter beschikking kunnen stellen aan gebruikers van de bibliotheek. Landelijke en internationale regels waardoor bibliotheken en aanbieders tot betere afspraken kunnen komen, zijn hard nodig.

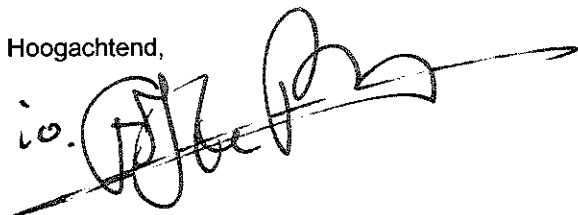
Bibliotheekwet

De overheden hebben zich in december 2009 verbonden in het bibliotheekcharter 2010-2012. Het naleven van het Bibliotheekcharter zal de komende jaren waarin de overheden enorme bezuinigingen moeten uitvoeren onder grote druk komen te staan. De noodzaak van goede bibliotheken is juist in tijden van economische teruggang voor de samenleving van belang om iedereen kansen te geven mee te doen en zich te ontwikkelen. Borging van het bibliotheekwerk met wettelijke afspraken is in het Bibliotheekcharter vastgelegd. De bibliotheekbranche pleit voor een wettelijk kader voor een kwaliteitswaarborg en verregaande afspraken om de zorgplicht van de overheden voor het bibliotheekwerk beter te verankeren. In augustus 2008 heeft de VOB een ontwerp-bibliotheekwet aangeboden aan de minister van OCenW.

Namens al die Nederlanders die de bibliotheek benutten om mee te kunnen doen aan de samenleving vragen wij u in het regeerakkoord ruimte voor de openbare bibliotheek. Door een impuls voor de digitale bibliotheek, door wetgeving om de bestuurlijke afspraken te verankeren en door betere regels voor beschikbaarstelling van digitale informatie via de bibliotheek.

Ik wens u veel wijsheid.

Hoogachtend,

io. A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E.C.M. Jurgens', is written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.

prof. mr. E.C.M. Jurgens
Voorzitter Vereniging van Openbare Bibliotheken